

Verkiezingsreglement Waterschapsverkiezingen 2027

In dit verkiezingsreglement zijn regels en afspraken vastgelegd die gaan over de gezamenlijke kandidatenlijst van D66, GroenLinks-PvdA, Volt en Water Natuurlijk bij de aankomende Waterschapsverkiezingen van 2027.

Artikel 1 Definities

1. **Partijen:** de partijen behorende tot de verenigingen Politieke Partij Democraten 66 (D66), GroenLinks in gezamenlijkheid met de Partij van de Arbeid (GroenLinks-PvdA), Volt Nederland (Volt) en Water Natuurlijk (Water Natuurlijk), dan wel diens Landelijke Besturen.
2. **Verkiezingsreglement:** dit reglement.
3. **Gezamenlijke ledenvergadering:** een ledenvergadering bestaande uit leden van de Partijen, wonend in het werkgebied van het Waterschap, waar elk der aanwezigen één stem mag uitbrengen voor stemmingen bij elke partij waar dit lid stemrecht heeft. Artikel 3 is van overeenkomstige toepassing.
4. **Mandaat:** een partij kan besluiten zelf geen onderdeel te willen zijn van het proces rondom de totstandkoming van de kandidatenlijst en het verkiezingsprogramma. In dat geval verleent deze partij haar mandaat aan een van de andere partijen, zodat deze de procedure mede namens hen kan doorlopen.
5. **Gezamenlijke besturen:** de bevoegde besturen van de Partijen in gezamenlijkheid, behoudens die partijen die hun mandaat hebben afgegeven zoals bedoeld in lid 4.
6. **In samenspraak:** dat een orgaan niet kan handelen voordat daarvoor toestemming is verkregen van de specifiek genoemde andere organen, waarbij deze laatsten niets kunnen opleggen aan een of meer van de betrokken anderen, maar wél een veto kunnen uitspreken.

Artikel 2 Verkiezingen

1. De Partijen zullen deelnemen aan de Waterschapsverkiezingen van 17 maart 2027 als *samenvoeging van aanduidingen*.
2. De gezamenlijke kandidatenlijst zal de naam van de partijen boven het stembiljet hebben staan, tenzij door de Gezamenlijke besturen anders overeengekomen.

Artikel 3 Gezamenlijke ledenvergadering

Voor de Gezamenlijke ledenvergadering geldt dat, indien een van de Partijen diens Mandaat heeft afgegeven aan een andere partij, zoals bedoeld in artikel 1 lid 4, deze partij géén onderdeel uitmaakt van deze gezamenlijke ledenvergadering.

Artikel 4 Lijsttrekker

1. De Gezamenlijke besturen besluiten of in het betreffende Waterschap een lijsttrekkersverkiezing aan de orde zal zijn. Ten behoeve van eventuele lijsttrekkersverkiezing stellen de Partijen een standaardprofiel Lijsttrekker op.
2. Indien de Gezamenlijke besturen besluiten een afzonderlijke lijsttrekkersverkiezing te organiseren, geldt dat:
 - a. de Gezamenlijke besturen een oneven aantal personen benoemen, welke plaatsnemen in de Lijsttrekkerscommissie;
 - b. de Lijsttrekkerscommissie het standaardprofiel aanvult met voor het betreffende Waterschap belangrijke punten;
 - c. de Lijsttrekkerscommissie een kandidaatstellingsperiode organiseert voor de functie van lijsttrekker, welke ten minste 2 weken openstaat;
 - d. na sluiting van de kandidaatstellingsperiode met elk van de kandidaten ten minste een profielgesprek en integriteitsgesprek gevoerd wordt;
 - e. de Lijsttrekkerscommissie, op basis van de gevoerde gesprekken, een online screening en een controle van het CV, een advies uitbrengt aan de Gezamenlijke ledenvergadering;
 - f. de leden van de Gezamenlijke ledenvergadering bepalen wie de lijsttrekker wordt. Hierbij geldt dat:
 - i. elk van de aanwezige leden met stemrecht, bij een of meer van de Partijen, slechts éénmaal een stem kan uitbrengen voor een kandidaat;
 - ii. bij meer dan één kandidaat, een kandidaat verkozen is indien meer dan 50% van de aanwezigen voor deze kandidaat heeft gestemd. Indien geen van de kandidaten meer dan 50% van de stemmen heeft ontvangen, vallen de kandidaten met het minst aantal stemmen af. De aanwezigen stemmen opnieuw over de twee overgebleven kandidaten.
 - iii. bij één kandidaat, de kandidaat verkozen is indien meer dan de helft van de aanwezigen vóór heeft gestemd. Indien de kandidaat niet meer dan de helft van de stemmen heeft ontvangen, wordt de lijsttrekker alsnog bij de verkiezing voor de *overige kandidaten* bepaald, zoals bedoeld in lid 3.
3. Indien de Gezamenlijke besturen besluiten om géén afzonderlijke lijsttrekkersverkiezing te organiseren, zal de lijsttrekker bepaald worden bij de verkiezing voor de overige kandidaten.

Artikel 5 Kandidatenlijst *overige kandidaten*

1. Om te komen tot een kandidatenlijst, stellen de Partijen een standaardprofiel voor *lid Algemeen Bestuur Waterschappen* op.
2. De Gezamenlijke besturen benoemen een oneven aantal leden, welke plaatsnemen in de Kandidatencommissie.
3. De Kandidatencommissie vult het standaardprofiel aan met voor het betreffende Waterschap belangrijke punten.

4. De Kandidatencommissie komt met een advieslijst, waarbij zij zoveel als mogelijk rekening houdt met diversiteit langs alle assen. Daarnaast bepalen de Gezamenlijke besturen op welke manier de partijkleur evenredig verdeeld moet zijn op de lijst.
5. De Gezamenlijke ledenvergadering stelt de definitieve lijst vast. Daarbij geldt dat:
 - a. de Gezamenlijke ledenvergadering vooraf vaststelt hoe zij over de kandidatenlijst stemmen, waarbij zij ook kunnen besluiten om de nummer één per acclamatie vast te stellen;
 - b. de Gezamenlijke besturen kunnen besluiten dat leden enkel mogen stemmen op de kandidaten van de eigen partij en de volgorde en verdeling van de relatieve posities van de partijen op de lijst niet gewijzigd kan worden.

Artikel 6 Lijstduwers

1. De Gezamenlijke besturen hebben, indien mogelijk, het mandaat om de kandidatenlijst aan te vullen met lijstduwers, tot het wettelijk maximum.
2. Hierbij dienen zij rekening te houden met de evenredige verdeling van partijen en diversiteit langs alle assen.

Artikel 7 Gezamenlijk verkiezingsprogramma

1. Het Landelijke Bestuur van Water Natuurlijk stelt een standaardverkiezingsprogramma op in samenspraak met de Landelijke Besturen van de Partijen.
2. Dit standaardverkiezingsprogramma wordt door het lokale bestuur van Water Natuurlijk aangevuld met punten die belangrijk zijn voor het betreffende waterschap. Zij doen dit in samenspraak met de Gezamenlijke besturen.
3. De Gezamenlijke ledenvergadering krijgt de mogelijkheid om het verkiezingsprogramma te amenderen.
4. De Gezamenlijke ledenvergadering stelt het verkiezingsprogramma vast. Deze vergadering wordt geleid door het lokale bestuur van Water Natuurlijk. Stemmen gebeurt op een door hen bepaalde wijze.

Artikel 8 Einde overeenkomst

1. Deze overeenkomst geldt voor de eerstvolgende zittingsperiode van de Waterschappen, aanvangend in het jaar 2027, en blijft van kracht gedurende de volledige duur van deze zittingsperiode, tenzij Partijen schriftelijk anders overeenkomen.
2. Uiterlijk medio 2028 wordt deze overeenkomst, indien daartoe aanleiding bestaat, door Partijen gezamenlijk geëvalueerd en zo nodig heroverwogen. Een heroverweging leidt slechts tot wijziging of beëindiging van de overeenkomst indien Partijen hierover overeenstemming bereiken.